

Eerste resultaten van ambitieus terugfokprogramma beschreven

Komt het oerrund toch terug?

Velen hadden al genoeg genomen met het heckrund als 'reïncarnatie' van het oorspronkelijke oerrund. Maar nieuwe inzichten en fris enthousiasme lijken te leiden tot een veel beter resultaat: de taurus. Zal de gestorven legende herleven?

tekst **Reimer Strikwerda**

En jong stiertje uit de tweede generatie, met veel genen van maremmana

An enthousiasme geen gebrek bij de schrijvers van het prachtig uitgevoerde boek 'Het oerrund', zeker niet bij Ronald Goderie, oprichter en directeur van de stichting Taurus en de belangrijkste initiatiefnemer van het project dat beoogt het oerrund terug te fokken.

Het is nog maar tien jaar geleden dat de Wageningse bioloog Cis van Vuure na decennialang onderzoek in zijn weldoerwrochte boek 'De Oeros' niet anders dan de vrees kon uitspreken dat 'het oude oerrund nooit teruggefokt kan worden'. Lang gold het heckrund nog als de beste imitatie van de stamvader en -moeder van alle runderen. Maar Van Vuure maakte al korte metten met de theorie dat de broers Heinz en Lutz Heck er voor en in de Tweede Wereldoorlog in waren geslaagd het oerrund terug te fokken uit een keur van Europese rassen. In de Oostvaardersplassen kwam de grootste

populatie tot ontwikkeling: op het eerste gezicht riepen ze inderdaad een herinnering wakker, maar er kleefden ook diverse bezwaren aan het heckrund. Zoals hun humeur en hun grote variatie in vachtkleur.

Revolutionaire DNA-ontwikkeling

De situatie is veranderd. 'In 2008 heeft de stichting Taurus de moedige beslissing genomen een serieuze poging te wagen tot het terugfokken van het oerrund', zo schrijft in het nieuwe boek Ronald Goderie. En hij voorspelt ('bij succes', dat nog wel) dat het resultaat nagevoel niet te onderscheiden zal zijn van het origineel. En dus durft men al te spreken van 'een levende legende'.

Er is volop ruimte voor de vraag of de schrijvers niet in de valkuil van hun eigen enthousiasme zijn getrapt. Is hun verhaal wel objectief gefundeerd?

Het geheim dient gezocht te worden in de recente ontwikkeling van het DNA-onderzoek, dat veel nieuwe informatie heeft verschaft. Niet alleen uit zeldzame restanten van het in 1672 definitief van de aardbodem verdwenen oerrund, maar ook uit de relatie die de huidige runderassen tonen met hun verre voorouders. En zo kwamen heel andere rassen dan die de gebroeders Heck uit hun gevoelsmatige hoge hoed toverden in aanmerking voor de kruisingsproef van Goderie en zijn maten.

Levend genenreservoir

De schrijvers van het boek denken dat de startfase voorbij en geslaagd is. In het natuurgebied van Keent (tussen Ravenstein en Grave) aan de Maas lopen de eerste resultaten uit de kruisingsproef, waarvoor diverse rassen uit zuidelijk Europa zijn gebruikt. 'De resultaten zien er veelbelovend uit', aldus de onderzoekers-schrijvers, die iedereen nu al oproepen te komen kijken en rond te wandelen. Taurusdieren met een minder aangenaam karakter worden zonder pardon afgevoerd.

De nieuwe wilde grazers – in Nederland, maar vooral in grote gebieden elders in Europa – zullen de heckrunderen, maar ook de Schotse hooglanders vervangen, omdat ze veel beter voldoen aan de eisen die aan hen worden gesteld. Daarnaast speelt uiteraard het historisch perspectief een rol. En ook wordt (natuurlijk) het element gekoesterd dat beschermers van bedreigde runderrassen bekend zal voorkomen: 'Grote kuddes wilde runderen kunnen in de toekomst dienen als levend genenreservoir. Zelfs als de oude rassen zouden verdwijnen blijven hun genen voortleven in de wilde kuddes taurussen.'

Wie het fraaie boek doorneemt, verliest al lezende de argwaan en ziet het beeld van het grazende oerrund 2.0 voor zich. Over vijf jaar selectie werkelijkheid, zo voorspellen de auteurs. |

'Het oerrund, een levende legende'

Schrijvers: Ronald Goderie, Wouter Helmer, Henri Kerkdijk-Otten, Staffan Widstrand
ISBN 978-90-8740-160-3

160 pagina's, 150 illustraties en foto's

Prijs: € 29,95 (tot 1 februari € 24,95)